

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 107/2020. (II.11.) számú határozata

Ügyiratszám: MN/2371-6/2020.

Ügyintéző: **személyes adat**

Telefonszám: **személyes adat**

E-mail: **személyes adat**

Tárgy: műsorszám korhatári kategóriába sorolása

Határozat

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) a Magyar RTL Televízió Zrt. (1222 Budapest, Nagytétényi út 29., továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) műsorszám előzetes klasszifikációjára irányuló, 2020. január 29-én érkezett kérelme alapján lefolytatott közigazgatási hatósági eljárásában, az elektronikus úton (FTP-n) megküldött hang- és képfelvétel alapján megállapította, hogy a „**The Commuter – Nincs kiszállás (2018)**” című filmalkotás (a továbbiakban: **Műsorszám**) a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 9. § (4) bekezdése szerinti III. korhatári-kategóriába tartozónak minősül.

A véglegessé vált döntés ellen annak közlésétől számított harminc napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: **Bíróság**) címzett, de a Médiatanácshoz - a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikusán - benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya, az azonnali jogvédelem a Bíróságtól kérhető. Tárgyalás tartása a felek bármelyikének kérelmére a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság harminc napon belül bírálja el.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusán – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz. A Bíróság egyszerűsített perben, a tárgyaláson kívüli elbírálás szabályai szerint jár el.

Indokolás

Az Mttv. 9. § (1) bekezdése értelmében a lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően az Mttv. 9. § (2)-(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe köteles sorolni.

Az Mttv. 9. § (9) bekezdése szerint a médiaszolgáltató kérelmére – igazgatási szolgáltatási díj megfizetése ellenében, a műsorszám átadásától számított tizenöt napon belül – a Médiatek az Mttv. 182. § e) pontjában foglalt hatáskörében a műsorszám kategóriába sorolásáról hatósági határozatot hoz.

A Médiatek az Mttv. 9. § (9) bekezdésére hivatkozással 2020. január 29-én kérelemmel fordult a Médiatekhoz a Műsorszám vágott, lerövidített változatának előzetes korhatári-besorolása iránt. A Médiatek a műsorszámot elektronikus úton, FTP-n keresztül küldte meg. Kérelmében jelezte, hogy álláspontja szerint a műsorszám vágott, rövidített változata a III. korhatári kategóriába tartozik.

Az Mttv. 144. § (1) bekezdése szerint a Médiatek a hatósági ügyekben az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel az Ákr. szerint jár el.

Az Ákr. 37. § (2) bekezdése szerint a kérelem alapján 2020. január 30-án közigazgatási hatósági eljárás indult.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság egyes eljárásainak igazgatási szolgáltatási díjairól és a díjfizetés módjáról szóló 5/2011. (X. 6.) számú NMHH rendelet 17. § (1) bekezdése szerinti igazgatási szolgáltatási díjat a műsorszám tekintetében a Médiatek igazoltan megfizette, így a Médiatek a kérelem alapján az Mttv. 182. § e) pontjában biztosított hatáskörében közigazgatási hatósági eljárást folytatott le, és az alábbiakat állapította meg.

Műsorszám címe: The Commuter – Nincs kiszállás

Eredeti hossz: 105 perc

Vágott hossz: 99 perc

Eredeti cím: The Commuter

Műfaj: akció, thriller

Származási ország: USA

Gyártási év: 2018

A műsorszám tartalma:

Michael McCauley rendőri karrierjét felhagyva, biztosítási ügynökként dolgozik, hogy feleségével kifizethessék hiteleiket és megfelelő tanítást biztosítsanak gyermeküknek. Gazdasági megfontolásból a cége úgy dönt, hogy megvált a hatvanéves férfitől, és néhány évvel a nyugdíj előtt elbocsájtják. Hazafelé tartva az ingázó vonaton egy titokzatos nő arra kéri, hogy keressen meg a szerelvényen egy utast, akiről csak azt tudja, hogy van nála egy táská, és hogy hol fog leszállni. Mindezért 100 ezer dollárt ajánl a férfinak, aminek az előlegét elrejtette a vonaton. Michael megkeresi az eldugott pénzt, amit eltesz, de nem szándékozik nyomozni. Egy utas azonban átadja neki a felesége jeggyűrűjét, amiből arra következtet, hogy a családja bajban van. Megpróbál segítséget kérni egy vonaton utazó ismerősétől, akit a szerelvényről leszállva egy busz elé löknek és meghal. Michael ettől kezdve komolyan veszi a megbízatást, hiszen mindössze három megállója maradt, hogy megtalálja a keresett személyt és elhelyezzen a táskáján egy nyomkövetőt. Hamarosan talál egy

gyanús férfit, akivel összeverekedik, és a dulakodás közben elhelyezi a táskáján a jeladót. Rendőr barátjától azonban megtudja, hogy a keresett személy egy ártatlan szemtanú egy gyilkossági ügyben. Michael mindent megtesz, hogy megtalálja a vonaton a férfit és levegye a nyomkövetőt, de csak a férfi elrejtett holttestét fedezi fel. A titokzatos nő telefonon emlékezteti, hogy rossz embert talált meg, és folytassa a keresést, ha még találkozni szeretne a családjával. Michaelnek egy technikai hiba előidézésével sikerül elérnie, hogy az utasokat a leghátsó kocsiba tereljék, ahol könnyebben szemmel tarthatja a gyanúsítottakat, akik a célállomásra tartanak. A vonaton beépített emberek is figyelik, így minden kibújási kísérlete kudarcba fullad. Az egyik utas felfedi magát és fegyverrel fenyegeti meg a férfit, hogy árulja el, ki a tanú, majd dulakodni kezdenek, aminek hevében a támadó kizuhan a sebesen haladó vonat ablakán. Michael végül azonosít egy megrettent fiatal nőt, mint a gyilkosság tanúját. Telefonon megfenyegetik, hogyha nem végez a nővel, soha többé nem látja a családját, amit ő ennek ellenére sem tud megtenni. A megbízó ekkor kilátásba helyezi, hogy mindenki meghal a vonaton, amely megállíthatatlan iramban kezd száguldani. Michaelnek még egy veszélyes kanyar előtt sikerül leválasztania az utasokat szállító utolsó vagonot, ami kisiklik. A szemtanú elmondja, hogy rendőrök ölték meg a nagybátyját, ezért hozzájuk nem fordulhatnak, hamarosan azonban rendőri erők veszik körbe a kisiklott kocsit. Michael az elsötétített kocsiban tartja az utasokat, hogy megvédje a tanút, hiszen nem tudják, hogy a rendőrség részéről ki érintett a gyilkossági ügyben. Michael volt rendőr társát küldik ki a vagonhoz, aki megpróbálja meggyőzni a férfit, hogy engedje el a „tűszokat”. A beszélgetés során kiderül, hogy Michael társa a korrupt rendőr, aki a gyilkosságot végrehajtotta, ezért Michaelre támad és megpróbál végezni vele. Az utasok egy emberként védelmükbe veszik Michaelt és a szemtanút, majd végül a rendőrség egy félreértés miatt végez a gyilkossal. Michael nevét tisztázzák az utasok és hősként ünneplik, majd sértetlenül visszakapja a családját és helyét a rendőrség kötelékében.

A vizsgálat eredménye:

A filmalkotás műfaját tekintve akciófilm és a thriller ötvözete. A békés felvezetésben megismerhető az ex-rendőr Michael ingázó élete, családja és motivációi. Michael a keresett alanyról csak annyit tud, hogy táskája van nála, és hogy hol száll le a vonatról. A műsorszámban a feszültség percről percre növekszik, fokozatosan eljutva a végkifejletig. A főhős, Michael lelkiismerete először azért háborog, mert elveszi az előlegnek szánt pénzt, majd a tét egyre nő, ahogy a családjával kezdik zsarolni és halálesetek történnek. Hamar megbizonyosodik arról, hogy a „rossz oldal” irányítása alá került, ezért mindent megpróbál, hogy a családja is életben maradjon és ne is ártson másoknak. A filmben ez az eltökélt küzdelem követhető nyomon.

A Műsorszámban az erőszakos szekvenciák megjelenése nem túlzottan gyakoriak, és azok nem elnyújtott módon kerülnek bemutatásra. Egy alkalommal Michael összetűzésbe kerül egy civil ruhás szövetségi ügynökkel, majd egy beépített utas tör az életére, végül pedig ex-rendőrtársával kell megküzdenie. A test-test elleni küzdelmek többnyire elnagyoltan kerülnek bemutatásra, kerülnek a vér megjelenését a képernyőn. A kapkodó kameramozgásnak köszönhetően általában csak a szereplők dulakodása kivehető, a sebesülések nem kerülnek közeli képeken bemutatásra. Mindez a 12 éves korhatári kategóriára jellemző akciófilmeket idézi, amelyben a küzdelem bemutatása intenzív, de nem minősül naturalisztikusnak.

Az események ugyanakkor halálos áldozatokat is követelnek. Egy alkalommal Michael megpróbál segítséget kérni, ezért üzenetet ír az egyik utastársa újságjába, akit a vonatról leszállva egy busz elé löknek. A férfi egy gyalogos átkelőhelynél várakozik, amikor valaki egy nagy sebességgel elhaladó busz elé löki (00:29:14-00:29:33). Az ütközés nem kerül bemutatásra, később egy pillanatra a busz előtt fekvő mozdulatlan áldozat látható, de a realiztikus bemutatást nélkülözve, sem a testen lévő külsérelmi nyomok, sem a vér nem jelenik meg.

Egy másik alkalommal Michael megtalálja az általa nyomkövetővel ellátott férfi elrejtett holttestét. A főhős emésztí magát a férfi halála miatt, hiszen egyértelmű bizonyítást nyer, hogy az általa kijelölt személyt kérdés nélkül megölik. Később egy beépített utas (az előző gyilkosa) tör Michael életére, akivel önvédelemből harcolni kezd, majd a dulakodás következtében támadója kizuhan a robogó vonat ablakán (00:58:52-01:00:06). A végső összecsapásban bebizonyosodik, hogy Michael régi társa idézte elő a kialakult helyzetet, hiszen ő követte el a gyilkosságot, majd szándékosan küldte a szemtanút a vonatra. A korruprt rendőr megpróbál végezni a tanúval, és Michael életére tör, az utasok azonban egy emberként veszik őket védelembe, így dulakodás alakul ki. Michael küzd a régi barátjával, aki egy törrel próbálja őt megsebesíteni, majd sikoltozva egy nő ugrik a férfi hátára, és egy másik utas is próbálja elválasztani Michaelt támadójától. Michael a dulakodás közben megszerzi a férfi rendőrségi jeladóját, így a rendőrt saját társai lövik le, éppen akkor, amikor végezni próbál a tanúval (01:27:03-01:28:14). A halálesetekben közös, hogy a halál beállta nem látható, haldoklás vagy hosszas haláltusa nem kerül bemutatásra, ahogyan a sebesüléseket sem ábrázolják. A főhős által alkalmazott erőszak minden esetben válaszreakció és erkölcsileg igazolható, hiszen életveszélyes fenyegetés után, saját és társai biztonsága érdekében nyúl az erőszakhoz. Ilyen módon az nem jelenik meg követendő mintaként, vagy elfogadott konfliktuskezelési módként.

A Médiatanács álláspontja szerint a Műsorszám közzétehető a Médiaszolgáltató által javasolt 12 éven aluliaknak nem ajánlott korhatári kategóriában. Ebben a korban már magasabb izgalmi szintet is elviselnek a gyermekek, mint amelyet például az akció- vagy kalandfilmek idéznek elő, a fenyegetettség és a félelem érzése a 12 év feletti korosztálynál kevésbé játszik szerepet. Már nem riasztják őket a közvetlenül felismerhető fenyegetések, a felgyülemlett feszültséget képesek távolságtartóbban kezelni és leépíteni, amennyiben a történet végkicsengése pozitív.

A Médiatanács klasszifikációs ajánlása¹ (a továbbiakban: klasszifikációs ajánlás) szerint a 12-16 év közötti korosztály már képes követni a filmek dramaturgiáját, ismerik a műfaji sajátosságokat, és képesek leépíteni a felgyülemlett feszültséget, ha a történet végkicsengése kedvező. Azok az alkotások és jelenetek okozhatnak számukra problémát, amelyek realitásközei kontextusban ábrázolják az erőszakot (vagy a szereplők rettegését, illetve a szexualitás nem megfelelő, részletező bemutatása).

A klasszifikációs ajánlás szerint a III. korhatári kategória kritériumai megkövetelik, hogy a Médiaszolgáltató különös gonddal járjon el a témaválasztásban, továbbá azok feldolgozásának módja a 12-16 év közötti korosztály érettségi szintjének megfelelő legyen.

A Médiatanács a Műsorszám vágott verziója tekintetében megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a problematikus jeleneteket a III. korhatári kategóriának megfelelően lerövidítette, megvágta, így azokat a 12 év feletti korosztály már képes biztonsággal feldolgozni, mely miatt a Műsorszám a Médiaszolgáltató által kérvényezett III. korhatári kategóriában közzétehető.

A fentiekre figyelemmel a Médiatanács az Mttv. 182. § e) pontja szerinti hatáskörében, a megjelenő témára, valamint a feldolgozás módjára tekintettel a Műsorszám az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerinti III. korhatári kategóriába sorolásáról határozott.

Az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerint:

¹ A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai” című ajánlás

„Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.”

Az Mttv. 9. § (9) bekezdése alapján a Médiatanácsnak a műsorszám korhatári kategóriába sorolásáról a műsorszám átadásától számított tizenöt napon belül kellett határoznia.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1)-(3) és (5) bekezdései, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban **Pp.**) és az E-ügyintézési tv. rendelkezései irányadóak.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 13. § (3) bekezdés a) pontja, 28.§-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének l) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák.

Budapest, 2020. február 11.

A Médiatanács nevében
Dr. Karas Monika
elnök

Kapják:

1. személyes adat